روزنامه شرق

شهادت حضرت امام جعفر صادق (ع) را تسلیت می‌گوییم

دوشنبه ۱۹ مرداد ۱۳۹۴ • ۲۴ شوال ۱۴۳۶ • ۱۰ آگوست ۲۰۱۵

سال دوازدهم • شماره ۲۳۶۸ • ۲۰صفحه • ۱۰۰۰ تومان

ظریف در نشست بررسی توافق هسته‌ای:

ساکتان دیروز امروز «وا اسلام» می‌گویند

گروه سیاست: روز گذشته نشستی با حضور اعضای ارشد تیم مذاکره هسته‌ای ایران در سالن همایش روزنامه اطلاعات برگزار شد. هرچند این نشست در سالن روزنامه اطلاعات بود ولی متولی آن، «دیپلماسی ایرانی» بود. به‌همین‌دلیل «صادق خرازی»...

صفحه ۱۹

وزیر اقتصاد دولت یازدهم ۳ کارته شد

«نه» طیب‌نیا به بذرپاش

گروه سیاست: وزیر اقتصاد زیر بار نرفت و قول نداد. مهرداد بذرپاش تأکید کرد: «ضعف هماهنگی موجب فشار مالیاتی و اجحاف در حق مردم شده و اگر وزیر قول دهد موضوع را حل کند از پاسخ وزیر قانع خواهم شد». «علی رضا طیب‌نیا» زیر بار نرفت...

صفحه ۷

رئیس کمیته تفحص خبر داد

ردپای «سلطان شکر» در پرونده بنیاد شهید

صفحه ۲

خدا حافظی مهدی هاشمی با اعضای خانواده، عکس: اکبر توکلی، ایرنا

مهدی با درخواست پخش تلویزیونی دادگاهش به اوین رفت

آغاز حبس هاشمی

صفحه ۳

تیترها

روایت محمدعلی نجفی از مستندات معاون اول رئیس جمهوری

گزارش‌های بانک مرکزی سند تخلفات دولت احمدی‌نژاد

صفحه ۲

نخستین سفیر زن ایران به زودی معرفی می‌شود

صفحه ۱۹

با اظهارنظر سردار جزایری و وزیر ارشاد

هویت معترضان «رستاخیز» خبرساز شد

صفحه ۱۴

علیرضا تابش: فارابی جدید رقیب بخش خصوصی نیست

صفحه ۵

کریمی قدوسی: آقای هاشمی خود را خانه‌نشین کنید

صفحه ۳

سرمقاله

شهد است نه شرنگ

سیروس ناصری
عضو اسبق تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای

دیروز که روزنامه نیویورک‌تایمز را ورق می‌زدم، به این عنوان برخوردم: «سه شکست آمریکا در سه نبرد». محتوای مقاله این بود که آمریکا در ۶۰ سال اخیر وارد سه جنگ شد؛ جنگ ویتنام، جنگ عراق و جنگ ایران. گرچه جنگ سوم، نظامی نبود ولی به‌دلیل ابعاد گسترده اقتصادی آن، در حد یک جنگ تمام‌عیار بود. نویسنده ادعا می‌کند که آمریکا در هر سه این جنگ‌ها شکست خورده است. ادعای او درمورد ویتنام و عراق مشخص است، ولی اینکه یک نویسنده شاخص آمریکایی، نبرد آمریکا با ایران را منجر به شکست آمریکا اعلام کند، موضعی جدید بود.

در کنار این مقاله مطالب هفته گذشته روزنامه‌ها و تریبون‌های خودمان را در مورد برجام به یاد آوردم. آنچه مشهود است این است که موضوع برجام، از یک طرف، مخالفان معدود ولی سرسختی دارد. این مخالفان که عموما از جناح بسیار تندرو هستند، برجام را شکست کامل ایران می‌دانند که امنیت ملی ما را به خطر انداخته است. ادعاهای این گروه عموما بی‌محتوا و جنجالی است ولی به‌هرحال توانسته‌اند موج تبلیغاتی سنگینی علیه «برجام» به راه بیندازند. در مقابلشان عده بسیاری هستند، که همراه با قاطبه مردم ایران می‌گویند برجام پیروزی کامل ایران بوده؛ اما جایگاه تشکیلاتی و رسانه‌ای ندارند بنابراین صدایشان چندان شنیده نمی‌شود.

مخالفت آتشین تندروها محل نگرانی نیست. این تندروی‌ها نه در بین مردم و نه در میان مسئولان خریداری ندارد. دغدغه این است که عده‌ای دیگر دراین‌میان، به‌عنوان یک موضع میانه، می‌گویند برجام نه خوب است و نه بد، نه جشن است و نه عزا، نه پیروزی است و نه شکست. احتمال جاافتادن این موضع به‌عنوان موضع اعتدال و میانه، درحالی‌که مغایر با همه واقعیت‌های موجود است، به‌شدت مایه نگرانی است.

در جلسه‌ای که روز گذشته در مؤسسه اطلاعات و به ابتکار مجموعه «دیپلماسی ایرانی» برگزار شد، احساس کردم که دکتر ظریف، دکتر صالحی و تیم مذاکره‌کننده نیز به‌تدریج در لاک دفاعی فرورفته و عمده تلاش آنها این است که به شبهات و اتهاماتِ عمدتا غیرواقعی و حاشیه‌ای این جریان‌ها پاسخ دهند. حتی دکتر عراقچی که به‌درستی اعلام کرد برجام موفقیتی بزرگ برای ایران است، اضافه کرد که «من تمام‌قد از توافق هسته‌ای دفاع می‌کنم». برجام نیاز به دفاع ندارد. برجام خود مبین خودش است. یک نگاه ساده و ابتدایی به این توافق به‌روشنی نشان می‌دهد که ایران در برجام به همه اهداف خود دست پیدا کرده است.

روحانی و ظریف می‌گویند برجام، یک توافق برد- برد است. واضح است که این دو نفر به‌عنوان مسئولان کشور باید محتاطانه مواضع خود را ارائه کنند. به‌ویژه اینکه توافق، موضوع جدال بین طرفین دعوا در کنگره آمریکاست. اما اگر نگاهی بی‌طرفانه به این توافق داشته باشیم، برد ایران، برد واقعی و برد آمریکا، برد مجازی و غیرواقعی است. آنچه که آمریکا به‌عنوان برد مطرح می‌کند، منطبق با هدفی که برای این توافق اعلام کرده؛ این است که فاصله ایران تا سلاح هسته‌ای را از سه ماه به یک سال رسانده است. واضح است که این هدف از اساس موضوعیت ندارد چراکه ایران به‌دنبال سلاح هسته‌ای نبوده و نیست. اما آنچه ایران از برجام به دست آورد، درخشان است. برنامه هسته‌ای ایران نه‌تنها ادامه دارد، بلکه توسط جامعه جهانی شناسایی شده و شامل همکاری مجموعه کشورهای دارای فناوری پیشرفته هسته‌ای خواهد بود.

ادامه در صفحه ۱۹

یادداشت . اقتصاد

دیپلماسی اقتصادی نیازمند نگاه ظریف

عبدالرضا احمدی‌خمینی
کارشناس اقتصادی

عملکرد تیم مذاکره‌کننده و موفقیت این تیم با بهره‌گیری از خرد منحصربه‌فرد کارشناسی و رعایت اصول دیپلماتیک همراه با احترام و اعتماد به طرف مقابل و اصرار بر حفظ منافع ملی کشور، الگویی تمام‌عیار و تاریخی برای رسیدن به پایان راه پرپیچ‌وخم معضلات بازمانده از دولت نهم و دهم به شمار می‌رود. دیپلماسی اقتصادی کشور نیز یکی از عرصه‌هایی است که نیازمند پیروی از الگوی تدبیر و اعتمادسازی است. ادعا نکرده‌ایم اگر بگوییم ظرفیت‌ها و فرصت‌های صنعتی و سرمایه‌گذاری ایرانی که در حالِ گذر از مسیر جهانی‌شدن است مانند کویری تشنه نیازمند معرفی و احصاء و تنها ابزار کارآمد در این رهگذر دیپلماسی اقتصادی و رایزنان اقتصادی هستند.

مفهوم دیپلماسی اقتصادی که در دوران پس از جنگ سرد و گسترش فرایند جهانی‌شدن مطرح شده، امروزه یکی از ابزارهای نوین، کارآمد و قدرتمند کنش در فضای بین‌الملل محسوب می‌شود. این ابزار امروزه یک شرط ضروری برای به‌دست‌آوردن سهم بیشتر از بازارهای مصرف جهانی است. دیپلماسی اقتصادی برای پاسخ‌گویی به تعاملات فزاینده و چندوجهی شکل گرفته و ابزاری مؤثر برای تأمین منافع طراحان و بازیگران اقتصادی است. به‌عبارتی دیگر همواره بهره‌گیری از رایزنان اقتصادی کاردان و آشنا به آخرین تغییرات و تعاملات بین‌المللی، مجهز به نگاهی واقع‌بینانه، خوش‌فکر و آینده‌نگر، یکی از مؤثرترین و کارآمدترین روش‌های دیپلماسی اقتصادی برای نفوذ در فرهنگ‌ها و بازارهای جهانی است.

با وجود ظرفیت‌های وسیع و بی‌نظیر کشورمان در زمینه‌های مختلفی مانند صنایع غذایی، فرش و صنایع دستی، گردشگری، صنعت، خدمات فنی- مهندسی، کشاورزی، پزشکی، هسته‌ای، نانو و بیوتکنولوژی، صنایع های‌تک و دیگر زمینه‌ها نقش رایزنان اقتصادی و فرهنگی سفارت‌های جمهوری اسلامی ایران، برای تبیین و احیای فرصت‌های تجاری کشور، نقشی بی‌بدیل است. همچنین با توجه به نقش رایزنان اقتصادی در توسعه صادرات و رشد تولید و همچنین جایگاه حساس، ارزنده و کارآمد بخش اقتصادی سفارت ایران در دیگر کشورها کاملا مشخص است که همکاری و حمایت‌های رایزنان اقتصادی تا چه حد می‌تواند به رشد اقتصادی کشور کمک کرده و حضور ایران در بازارهای مصرف جهانی را تثبیت کند. ضرورت ارتقای توانمندی‌های رایزنان اقتصادی با همان مهارت‌های تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای به‌طور قطع نقش مؤثری در تحقق این موضوع دارد. مرور تجربه موفق کشورهایی مانند آلمان، ژاپن و آمریکا که دوره‌ای به واسطه جنگ، تنش‌های سیاسی داخلی و تحریم‌های جهانی، شرایط حصر منابع و افول صنعتی را پشت سر گذاشته‌اند و امروز به یکی از قدرت‌های برتر سیاسی، اقتصادی و صنعتی تبدیل شده‌اند، مفید فایده است.

ادامه در صفحه ۱۵

یادداشت

احیاگر اسلام نبوی

علی‌اکبر گلقندشتی
پژوهشگر

در پایان قرن اول هجری، وضعیت جدیدی در جهان اسلام در حال شکل‌گیری بود. با شروع قرن دوم هجری، دین اسلام تا آفریقا گسترش پیدا کرد و در این فرایند با فرهنگ یونانی‌مآبی و رومی همسایه شد. متأسفانه برداشت حکومت اموی از اسلام یک دین عربی بود و قصد داشتند تنها با استفاده از ظرفیت‌های قبایل و فرهنگ عربی، امپراتوری اسلامی را اداره کنند. حذف خاندان و اصحاب پیامبر(ص)، علاقه‌مندنبودن به آموزه‌های اسلامی و تمایل به رهبری سیاسی جامعه حاکمان بنی‌امیه را مجبور کرد برای اداره این امپراتوری از الگوهای اجرائی بیزانس وام بگیرند. این وام‌گیری بدون پشتیبانی فرهنگی نیز به خاندان بنی‌امیه کمکی نکرد زیرا اداره‌کردن این سرزمین‌ها احتیاج به عناصر جدیدی داشت که با ویژگی‌های یادشده بنی‌امیه و فرهنگ قبیله‌ای عربی ناسازگاری داشت. از مهم‌ترین ویژگی‌های مورد نیاز جامعه اسلامی، نگاه مساوی به عرب و غیرعرب و گسترش عدالت در جامعه و همه افراد طبقه‌های جامعه بود. در ابتدای قرن دوم، ظرفیت‌های دین اسلام بیشتر آشکار شد و دین اسلام به یک دین جهانی تبدیل شد. دین اسلام بنابر آموزه‌های اسلامی، دینی برای رستگاری همه انسان‌ها بود ولی بنی‌امیه تلاش می‌کردند از اسلام مطابق دید خود یک قرائت عربی ارائه کنند. شرایط جدید جهان اسلام، توسط حاکمان بنی‌عباس و خصوصا توسط «مأمون» درک و باعث تغییر نگاه بنی‌عباس به فرهنگ و تمدن شد. آنان مجبور شدند در جهت نشر و گسترش برخی از علوم تلاش بیشتری انجام دهند. ناآشنایی حاکمان عباسی با مبانی اسلامی آنها را وادار کرد برخی از علوم را از دیگر فرهنگ‌ها وام بگیرند. آنها به این منظور اقدام به تأسیس بیت‌الحکمه کردند و برای ترجمه کتاب‌های پزشکی، ریاضیات، منطق، فلسفه و ... به محققان کمک مالی فراوانی انجام دادند. البته در کنار این علوم ترجمه‌شده باید به علومی هم که ایرانیان داشتند اشاره کرد. در حکومت بنی‌عباس «علاوه‌بر پیشرفت اقتصادی و توسعه سازمان‌های حکومتی، سه عنصر مهم در این دوره پدیدار شد که با توجه به آنها می‌توان این دوره را دوره شکوفایی فرهنگ انسانی نامید: ۱- تثبیت فرهنگ اسلامی مبتنی‌بر زبان عربی، سبک زندگی ایرانی و علم و فلسفه یونانی ۲- توسعه فقه اسلامی... ۳-شکل‌گیری کلام اسلامی که نوعی مکتب مدرسی در آن پدیدار گشت که هنوز هم بر تفکر کلامی مسلمانان تأثیر دارد» (دین و اخلاق در نگاه هانس کونگ. ضمیمه شماره ۱ اسلام ص۲۸۰. حسن قنبری). در این زمان دو علم فقه و کلام از همه بیشتر در جامعه رشد کرد و مکاتب مختلف فکری در آن ظاهر شد. در فقه با حمایت حکومت عباسی چهار مکتب (مالکی، حنفی، شافعی و حنبلی) به وجود آمد و در کلام مکاتب معتزلی مرجئه... در جامعه ظاهر شد.

ادامه در صفحه ۵

حرف اول

تعامل سازنده ایران و ترکیه

علیرضا بیکدلی . سفیر ایران در ترکیه

رابطه با همسایگان، از ارکان مهم سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است که در سال‌های اخیر اهمیت بیشتری پیدا کرده؛ ضرورت توجه به این رکن در دوران پس از توافق هسته‌ای دو چندان می‌شود. فرصت‌های پیش‌رو برای نهادینه‌کردن همکاری‌های ایران با همسایگان و هدایت آن در مسیر همکاری و هم‌گرایی منطقه‌ای سرنوشت‌ساز است. سفر جناب آقای دکتر ظریف به ترکیه که در مقطع حساسی از تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی انجام می‌شود، گامی در این مسیر است.

ایران و ترکیه، کشورهای مهم و تأثیرگذاری در منطقه هستند که مناسبات این دو کشور علاوه‌بر منافع ملی هریک، برای سرنوشت منطقه و جهان اسلام حائزاهمیت است. دو کشور با جغرافیایی که از اروپا تا شبه‌قاره هند امتداد یافته و بر دریاها و خشکی‌های مهم احاطه دارد، پیکر اصلی مهم‌ترین منطقه جهان را تشکیل داده است. ریشه‌های فرهنگی و تمدنی و مشترکات دینی این دو کشور علاوه بر پیوندهای اقتصادی، زیرساخت‌های مهمی را برای هم‌گرایی آنها فراهم می‌کند؛ یک هم‌گرایی که می‌تواند علاوه بر کاهش تنش‌های سیاسی بین آنها به ثبات و صلح منطقه پیرامونی آنها کمک کند.

«رابطه خوب» برای دستیابی ایران و ترکیه به چشم‌انداز توسعه ایران ۱۴۰۴ و ترکیه ۲۰۲۳ ضروری است.

ادامه در صفحه ۵

جشنواره تابستانی با تخفیف ویژه در بوتیکهای زنجیره ای
ماکسیم
maxim COLLECTION
٪۲۰
فقط تا شنبه ۳۱ مرداد ماه

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۰۴۶۸
۸۸۱۹۳۹۷۹

روزنامه شرق
تحویل روزنامه درب منزل یا محل کار شما بدون هزینه ارسال
رجوع به صفحه ۱۳

معرفی آژانسهای مسافرتی هتلها و مراکز گردشگری
دلتابان
۲۲۹۰۲۲۰۲
رجوع به صفحه ۱۷
تلفن تماس: ۸۸۱۹۲۸۷۷